

EU:s strategi för konsumentpolitiken 2007-2013

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

2007-05-04

Dokumentbeteckning

KOM(2007) 99 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska och sociala kommittén, EU:s strategi för konsumentpolitiken 2007-2013, Starkare konsumenter, högre välbefinnande för konsumenterna och ett effektivt konsumentskydd

Sammanfattning

I kommissionens meddelande om EU:s strategi för konsumentpolitiken 2007–2013 beskriver kommissionen sin syn på vilka mål och åtgärder som bör prioriteras framöver. Kommissionen poängterar att konsumenterna spelar en viktig roll som drivkraft bakom ekonomisk utveckling och tillväxt. Kommissionens huvudmål för perioden är att stärka konsumenternas ställning i EU, att uppnå högre välbefinnande för konsumenterna i EU och att effektivt skydda konsumenterna mot allvarliga risker och faror. Som en slags övergripande målsättning anges att senast år 2013 åstadkomma en mer integrerad och effektiv inre marknad, särskilt när det gäller detaljhandeln.

Sverige kan ställa sig bakom mål och inriktning i kommissionens meddelande om den konsumentpolitiska strategin.

1.1 Innehåll

Under våren 2005 antog kommissionen en gemensam strategi för hälso- och konsumentpolitik för perioden 2007–2013¹. Efter synpunkter från berörda parter valde kommissionen att vidareutveckla den konsumentpolitiska strategin inom ramen för ett separat meddelande som antogs den 13 mars 2007.

Inledningsvis framhåller kommissionen att konsumenterna spelar en viktig roll som drivkraft bakom ekonomisk utveckling och därmed när det gäller att skapa tillväxt och sysselsättning. Vidare påpekar kommissionen att det är i samband med medborgarnas roll som konsumenter som fördelarna med EU blir som mest synliga.

Kommissionen konstaterar att nya ekonomiska, sociala, miljömässiga och politiska sammanhang kräver ett nytt fokus i konsumentpolitiken. Kommissionen menar att konsumentdimensionen av den inre marknaden – särskilt när det gäller detaljhandeln – måste få större utrymme. EU:s konsumentpolitik får också en central plats i kommissionens meddelande till Europeiska rådets vårmöte om en översyn av den inre marknaden². Kommissionen konstaterar att e-handeln kan underlätta en integrering av detaljhandelsmarknaderna i EU, men att företagen och konsumenterna inte utnyttjar denna potential, dels på grund av hinder på den inre marknaden, dels på grund av att de har bristande förtroende för handel över gränserna.

Som en övergripande målsättning anges att senast 2013 åstadkomma dels att konsumenterna har ett lika effektivt skydd mot farliga produkter och oseriösa näringsidkare inom hela EU, dels att detaljhandelsföretagen kan bedriva handel överallt på grundval av ett samlat och enkelt regelverk.

Kommissionen påpekar att antalet sårbara konsumenter ökar i takt med en ökande konsumtion hos barn samt en åldrande befolkning. Vidare lyfter kommissionen i sin bakgrundsbeskrivning fram tjänstesektorn och nämner särskilt liberaliseringen av el-, gas-, post- och telesektorn. E-handeln, globaliseringen samt utvidgningen nämns som andra utmaningar för konsumentpolitiken.

Som *huvudmål för perioden* anges

– att stärka konsumenternas ställning i EU, bl.a. genom korrekt information och effektivt skydd,

¹ ”Att främja medborgarnas hälsa, säkerhet och förtroende: En strategi för hälsa och konsumentskydd”, KOM (2005) 115, FaktaPM 2004/05:FPM75

² En inre marknad för medborgarna – Delrapport till Europeiska rådets vårmöte 2007 i Bryssel, 21.2.2007, KOM(2007) 60

- att uppnå högre välbefinnande för konsumenterna i EU när det gäller bl.a. pris, valmöjligheter, kvalitet och säkerhet samt
- att effektivt skydda konsumenterna mot allvarliga risker och faror.

Kommissionen anger att den vid uppfyllandet av dessa målsättningar kommer att utgå från relevanta artiklar i EG-fördraget och påpekar att dessa också återspeglas i målen för det finansiella konsumentpolitiska programmet, dvs. den rättsliga grunden för hur EU-budgeten får användas på konsumentområdet. Ett beslut om ett finansiellt program för konsumentpolitiken för 2007–2013³ antogs av rådet och Europaparlamentet den 18 december 2006.

För att uppnå målen anser kommissionen att följande bör prioriteras:

–Förbättra redskapen för att bedöma konsumentmarknaderna och nationell konsumentpolitik

Detta behövs enligt kommissionen för att förbättra beslutsunderlaget och möjliggöra en bättre lagstiftning. Indikatorer och statistik ska utvecklas bl.a. för handel över gränserna, förtroende, tillgång, priser och klagomål. Det sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling kommer att användas för att få ökad insikt i konsumenternas beteendemönster. Nationell konsumentpolitik kommer att följas med hjälp av riktmärken (benchmarking). När det gäller säkerheten hos varor och tjänster kommer tonvikt bl.a. att ligga på EU:s system för insamling av harmoniserade uppgifter om olyckor och skador.

– Förbättra konsumentskyddslagstiftningen

Kommissionen hänvisar till grönboken om översynen av konsumentskyddslagstiftningen som antogs den 8 februari 2007⁴ och påpekar att den i första hand avser att arbeta för en full harmonisering av konsumentskyddet. Kommissionen understryker att den kommer att arbeta för en hög skyddsnivå och inte utgå ifrån den lägsta gemensamma nämnaren. Övriga lagstiftningsrelaterade åtgärder som tas upp är att fortsätta att arbeta för ett antagande av konsumentkreditdirektivet, presentera ett förslag om ändring av direktivet om tidsdelat boende, avlägga rapport om direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster och om direktivet om allmän produktsäkerhet. Kommissionen anser att det är viktigt att stöd även fortsättningsvis ges till organisationen för samordning av konsumentrepresentationen i standardiseringen ANEC (European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation) för att säkerställa att konsumentrepresentanter kan delta aktivt i standardiseringsarbetet. Kommissionen kommer också att fortsätta medfinansiera driften av konsumentorganisationer på europeisk nivå samt

³ Beslut 1926/2006/EG av den 18 december 2006 (EUT L 404, 30.12.2006, s.39), Fakta PM 2005/06:FPM112

⁴ KOM (2006) 744 slutlig, FaktaPM 2006/07: FPM58

erbjuda utbildning till konsumentföreträdare, särskilt från nya medlemsstater. Den rådgivande europeiska konsumentgruppen (ECCG) kommer även fortsättningsvis att konsulteras.

– *Bättre efterlevnad av lagstiftningen*

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna för att säkerställa ett punktligt och enhetligt genomförande av direktivet om otillbörliga affärsmetoder. Vidare ska kommissionen arbeta för att underlätta ett effektivt tillsynssamarbete mellan myndigheterna i medlemsstaterna när det gäller dels produktsäkerhet, dels konsumentskyddslagstiftningen.

– *Bättre möjligheter till prövning/upprättelse*

Kommissionen avser att främja användningen av rekommendationerna som fastställer minimigränser när det gäller system för alternativ tvistlösning. Därutöver kommer effekterna av direktivet om förbudsförelägganden att undersökas. Vidare kommer kommissionen att överväga om det finns behov av insatser när det gäller kollektiva prövningsmöjligheter/grupptalan.

– *Bättre informerade och upplysta konsumenter*

Kommissionen kommer att fortsätta att medfinansiera och förvalta nätverket för europeiska informationscentrum för konsumenter (ECC-net), som erbjuder hjälp till konsumenter vid handel över gränserna. Kommissionen kommer även att fortsätta stödja vissa utbildningsinsatser såsom utbildningsmaterial i form av en skolkalender, interaktiva utbildningsverktyg för vuxna samt kurser i konsumentfrågor på doktorandnivå. Kommissionen poängterar att upplysta konsumenter kan spela en stor roll för miljö- och klimatfrågorna.

– *En central plats för konsumenterna inom EU:s andra politik- och lagstiftningsområden*

Kommissionen avser att anta en grönbok om *finansiella tjänster* riktade till icke-institutionella kunder och en vitbok om hypotekslån. Kommissionen nämner att den kommer att undersöka vilka hinder konsumenterna stöter på när de ska öppna eller byta bankkonto samt även ta sig an de konkurrensmässiga problemen i banksektorn.

Kommissionen kommer vidare att se till att *tjänster av allmänt intresse*, där så är lämpligt och så långt det är möjligt, garanteras på EU- respektive nationell nivå. Konsumenträttigheter som bör gälla för alla tjänster av allmänt intresse kommer att behandlas i ett meddelande.

Med utgångspunkt i de rättigheter som införts för flygpassagerare kommer kommissionen att ta sig an övriga *transportområden*.

Vidare kommer en stadga för *energikunder* att antas.

Kommissionen kommer på olika sätt att verka för att konsumenternas intressen finns representerade när förslag tas fram inom andra

politikområden, bl.a. kommer en kontaktperson för konsumentfrågor att utses inom de generaldirektorat som har en tydlig konsumentdimension.

2006/07:FPM73

– *Bättre skydd av EU:s konsumenter på internationella marknader*

Kommissionen avser att förstärka samarbetet med USA och Kina när det gäller produktsäkerhetsfrågor. Vidare kommer kommissionen att begära förhandlingsmandat av rådet för att kunna ingå avtal om ömsesidigt bistånd mellan EU och tredje länder i syfte att komma tillrätta med oseriösa handlare som opererar internationellt via e-handel.

Avslutningsvis berättar kommissionen att den kommissionär som ansvarar för konsumentfrågor, varje år på konsumentdagen den 15 mars, kommer att redogöra för de framsteg som gjorts. Rådet, Europaparlamentet och medlemsstaterna kommer att hållas regelbundet underrättade. En delrapport kommer att utarbetas före mars 2011 och en utvärderingsrapport före december 2015.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Konsekvenserna för svensk lagstiftning får bedömas i takt med att konkreta förslag tas fram.

1.3 Budgetära konsekvenser

Den konsumentpolitiska strategin ska hållas inom ramen för det finansiella konsumentpolitiska programmet för 2007-2013. Det är ännu för tidigt att bedöma eventuella konsekvenser på den svenska statsbudgeten.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige kan ställa sig bakom mål och inriktning i kommissionens meddelande om den konsumentpolitiska strategin.

Sverige välkomnar att strategin har ett tydligt fokus på kunskapsutveckling och på att förbättra konsumentskyddslagstiftningen. Vidare välkomnar Sverige att strategin lägger stor vikt vid samarbete om tillsyn, hjälp till konsumenter vid gränsöverskridande handel, stöd till konsumentrepresentation i standardiseringen och stöd till konsumentorganisationer på europeisk nivå.

Sverige välkomnar att kommissionen på olika sätt verkar för att konsumenternas intressen ska tas tillvara inom andra politikområden och uppskattar bl.a. att insatser kommer att göras på det finansiella området.

2006/07:FPM73

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Flertalet åtgärder som tas upp täcks av det finansiella konsumentpolitiska programmet och ryms inom ramen för tidigare remissbehandling (sammanställning finns i FaktaPM 2004/05:FPM75). När det gäller översynen av konsumentskyddslagstiftningen görs för närvarande en remissammanställning av de svar som inkommit med anledning av grönboken om översynen av konsumentregelverket.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ett utkast till en rådsresolution om strategin kommer att behandlas i rådsarbetsgruppen för konsumentskydd och information och sedan tas upp för beslut i rådet (EPSCO-rådet) den 30-31 maj.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

3.3 Fackuttryck/termer

-